

Ledarskap och vårdutveckling Management and Care Development in Nursing

7,5 högskolepoäng

7,5 credits

Ladokkod: 62DL01

Version: 1.0

Fastställd av: Institutionsstyrelsen 2010-02-25

Gäller från: HT 2010

Nivå: Avancerad nivå

Huvudområde (successiv fördjupning): Vårdvetenskap (A1N)

Utbildningsområde: Vård

Ämnesgrupp: Omvårdnad/omvårdnadsvetenskap

Förkunskapskrav: Sjuksköterskeexamen enligt följande:

- Sjuksköterskeutbildning, 180 hp, enligt 2007 års studieordning eller
- Sjuksköterskeutbildning, 120 p, enligt 1993 års studieordning, innefattande ett självständigt arbete på 10 poäng eller
- Äldre sjuksköterskeutbildning och kandidatexamen inom vårdvetenskap/omvårdnad.

Dessutom

- Svensk legitimation som sjuksköterska och
- 1 års yrkeslivserfarenhet som sjuksköterska (heltid).

Betygsskala: Underkänd, Godkänd eller Väl godkänd

Innehåll

Kursens innehåll tar sin utgångspunkt i distriktssköterskans arbetsledande och verksamhetsutvecklande funktion. I kursen studeras teorier/modeller för att leda, organisera, administrera och utveckla vård från ett vårdvetenskapligt och hälso- och sjukvårdsadministrativt perspektiv. Olika styrformer och prioriteringar inom vårdande analyseras. Vidare behandlas pedagogiska traditioner, etiska aspekter samt genus och mångfaldens betydelse i vårdledarskap. Teorier om gruppdynamik, samverkan, konflikt och risk studeras i kursen. Inom kursen studeras även personaladministration med relevans för vårdverksamhet samt hälso- och sjukvårdslagstiftning, socialtjänstlag, och arbetsrättsliga lagar. Kursens metodinnehåll är huvudsakligen inriktat mot allmän vetenskapsteori och ett vetenskapligt förhållningssätt.

Mål

Kursen syftar till att studenten tillägnar sig fördjupade kunskaper och färdigheter för vårdledarskap och vårdutveckling.

Kunskap och förståelse

Efter avslutad kurs ska studenten, utifrån distriktssköterskans kompetensområde, kunna:

- identifiera och värdera styrformer och prioriteringar utgående från vårdvetenskapligt och vårdadministrativt perspektiv,
- identifiera och värdera personaladministrativa frågeställningar med relevans för vårdledarskap,
- analysera och värdera vårdledarskapets metoder för förbättrings- och förändringsarbete,
- redogöra för primärvårdens samverkan med räddningstjänsten vid inträffad eller förväntad katastrofhändelse.

Färdighet och förmåga

Efter avslutad kurs ska studenten, utifrån distriktssköterskans kompetensområde, kunna:

- analysera och tillämpa teorier och modeller för att leda, organisera, administrera och utveckla vårdarbete,
- analysera och problematisera vårdledarskap i mångprofessionella team i olika vårdkulturer,
- tolka, analysera och tillämpa lagstiftning med relevans för vårdledarskap
- analysera och problematisera hur vårdutveckling kan ske med hjälp av förbättringsarbete och former för evidensbaserad vård,
- identifiera och problematisera frågeställningar kring konflikthantering och patientsäkerhet,
- kritiskt värdera vetenskaplig kunskap inom området.

Värderingsförmåga och förhållningssätt

Efter avslutad kurs ska studenten, utifrån distriktssköterskans kompetensområde, kunna:

- analysera etiska frågeställningar som rör vårdledarskap,
- analysera frågeställningar som berör mångfald och hållbar utveckling i vårdledarskap.

Undervisningsformer

Distansundervisning. Arbetsformen vid distansundervisning förutsätter att studenterna har tillgång till internetansluten persondator. Distansstudierna baseras på självständiga studier samt gemensamma kursträffar förlagda till Högskolan i Borås. Kommunikationen med lärare och kursdeltagare sker via ett webbaserat utbildningsverktyg. Vissa studieuppgifter kan genomföras i grupp med syfte att stimulera och utveckla förmågan till kommunikation, reflektion, samverkan och självkännedom.

Undervisningen bedrivs på svenska, men undervisning på engelska kan förekomma.

Examinationsformer och betygsskala

Kursen examineras genom följande examinationsmoment:

- Individuell examinationsuppgift
- Examinationsuppgift grupp
- Seminarium
- Skriftliga inlägg

Studenten har rätt till fem tentamenstillfällen, varav tre tillfällen inom kursens ram och ytterligare två inom ett år. Student som underkänts två gånger i prov, har rätt att hos Institutionsstyrelsen begära byte av examinator. Begäran skall vara skriftlig. Se högskolans riktlinjer för rättssäker examination samt institutionsspecifika riktlinjer för rättssäker examination på HBs respektive VHBs hemsida.

Betyg grundas på en samlad bedömning av studentens kunskaper och färdigheter. Betyg bestäms av särskilt utsedd lärare (examinator) (Högskoleförordningen, 6 kap 18-19 §§).

Studentens rättigheter och skyldigheter vid examination är enligt riktlinjer och regelverk vid Högskolan i Borås.

Kurslitteratur och övriga läromedel

Se bilaga.

Studentinflytande och utvärdering

Kursutvärdering i relation till kursens mål genomförs. Resultatet av utvärderingen granskas av ämnes- och utbildningsansvariga och en kursrapport publiceras på institutionens hemsida.

Studenter har rätt att vara representerade i institutionens beredande och beslutande organ.

Övrigt

Metodinnehållet omfattar 1,5 hp.

Kursen genomförs som distanskurs och är obligatorisk i Specialistsjuksköterskeutbildning med inriktning mot distriktssköterska, 75 hp. Kursen kan också läsas som fristående kurs.

Bilaga: Litteraturlista för Ledarskap och vårdutveckling (62DL01)

- OBS Litteraturen kan komma att ändras närmare kursstart -

LITTERATUR

Dahlberg, K. (1997). *Kvalitativa metoder för vårdvetare*. Lund: Studentlitteratur. Kap 2: Paradigmatteori.

Friberg, F. (red.) (2006). *Dags för uppsats: Vägledning för litteraturbaserade examensarbeten*. Lund: Studentlitteratur. 135 s.

Gustavsson, B.Å. (2008). *Gemensam värdegrund i politiskt styrda organisationer*. Sveriges kommuner och landsting. Stockholm 56 s.

Även tillgänglig:

<http://www.skl.se/artikeldokument.asp?%C2%A0%C2%A0%20C=6909&A=52058&FileID=242370&NAME=Gemensam+v%E4rdegrund+1%E5ng+webbversion%2C+bengt+klintbo.pdf> [20091002]

Jansz, R., Johansson, M. & Olovsson, P. (2008). *Lean inom sjukvården*. C- Uppsats . Industriell ekonomi Högskolan Gävle. 63 s.

Även tillgänglig: <http://www.diva-portal.org/hig/abstract.xsql?dbid=659> [20091002]

Hallin, B. & Sivebo, S. (2003). *Styrning och organisering inom hälso- och sjukvård*. Lund: Studentlitteratur. 217 s.

Även tillgänglig : Under rubrik: Jakten på den goda styrningen

http://www.natverken.se/upload/Rapporter/styrning/Jakten%20p%C3%A5%20den%20goda%20styrningen_rapport.pdf [20091002]

Inde, M. (2007). *Framtidens vårdmodell. Patientnärmare vård - Hur gör man?* Landstinget Värmland 92 s.

<http://www.liv.se/Snabblankar/Samarbete/Patientnarmre-var/> [20091002]

Molander, J. (2003). *Vetenskapsteoretiska grunder: Historia och begrepp*. Lund: Studentlitteratur.

Nilsson, K. (red.) (2005). *Att vara chef och ledare för omvårdnadsarbete*. Lund: Studentlitteratur. 175 s.

Nutek. (2008). *Entreprenörskola - Offentlig service i privat företagande*. Stockholm

Även tillgänglig: <http://publikationer.tillvaxtverket.se/ProductView.aspx?ID=1150&pageIndex=0> [20090922]

Socialstyrelsen (2009). *Händelseanalys & riskanalys: Handbok för patientsäkerhetsarbete*. Stockholm: Socialstyrelsen 70 s.

Även tillgänglig : [http://www.socialstyrelsen.se/publikationer2009/2009-126-](http://www.socialstyrelsen.se/publikationer2009/2009-126-120/Documents/RiskanalysochHandelseanalys_original.pdf)

[120/Documents/RiskanalysochHandelseanalys_original.pdf](http://www.socialstyrelsen.se/publikationer2009/2009-126-120/Documents/RiskanalysochHandelseanalys_original.pdf) [20091002]

Socialstyrelsen. (2006). *God vård: Om ledningssystem för kvalitet och patientsäkerhet i hälso- och sjukvård*. Stockholm: Socialstyrelsen 26 s.

Även tillgänglig: <http://www.socialstyrelsen.se/publikationer2006/2006-101-2> [20091002]

Socialstyrelsen. (2001). *Riktlinjer Medicinsk katastrofberedskap*.

<http://www.socialstyrelsen.se/publikationer2001/2001-102-3> [Tillgänglig 20091002]

Sveriges kommuner och landsting. (2005). *Gör och lär. Ett smakprov på förbättringskunskapens teori och praktik i hälso- och sjukvården*. Stockholm.

Även tillgänglig: http://brs.skl.se/brsbibl/kata_documents/doc37448_1.pdf [20090925]

Waldau, S. (2001). *Prioritering i hälso- och sjukvården – att hushålla för rättvisa*. Lund: Studentlitteratur. 136 s.

(Även tillgänglig som e-bok med utgivningsår 2005)

Waldenström K. & Härenstam A. (2006). *Hur skapas bra arbetsförhållanden? En studie av strategier hos chefer och anställda*. (Rapport från Arbets- och miljömedicin 2006:5). Stockholm: Arbets- och miljömedicin. 22 s.

Även tillgänglig: <http://www.folkhalsoguiden.se/Rapport.aspx?id=1896> [2009-10-02]

Västra Götalandsregionen. (2007). *Katastrofmedicinsk beredskap i Västra Götalandsregionen*

<http://www.vgregion.se/vgrtemplates/Start41458.aspx>

ARTIKLAR

Bondas T. (2003). Caritative leadership: Ministering to the patients. *Nurse Administration Quarterly* 3, 249-253. 5 s.

Bondas T. (2006). Paths to nursing leadership. *Journal of nursing leadership*, 14, 332-339. 8 s.

Bondas T.(2009). Preparing the air for nursing care: A grounded theory study of first line nurse managers. *Journal of Research in Nursing*, 14(4) ,351–362 11s.

Rosengren, K. (2007). Presence and availability: Staff conceptions of nursing leadership on an intensive care unit. *Journal of Nursing Management*, 15, 522-529. 8 s.

Därutöver kan ytterligare artiklar, forskningsrapporter och annat material tillkomma.

2009-10-07 MAF/cny

Beredningsgruppen: 2009-10-21